

Posudek oponenta habilitační práce

Masarykova univerzita

Fakulta Právnická fakulta MU

Habilitační odbor právo Evropské unie

Uchazeč JUDr. Václav Stehlík, LL.M., PhD.

Pracoviště: Právnická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

Habilitační práce: Aplikace národních procesních předpisů v kontextu práva Evropské unie

Oponent: Doc. JUDr. PhDr. Miroslav Slašťan, PhD.

Pracoviště Paneurópska vysoká škola, Fakulta práva, Bratislava, SR
Ústav medzinárodného a európskeho práva

---

1. Na základe rozhodnutia predsedu habilitačnej komisie prof. JUDr. Vladimíra Týča, CSc. pre habilitačné konanie JUDr. Václava Stehlíka, LL.M, Ph.D., som bol vymenovaný za oponenta jeho habilitačnej práce "*Aplikace národních procesních předpisů v kontextu práva Evropské unie*" v odbore právo Evropské unie. Habilitačná práce "*Aplikace národních procesních předpisů v kontextu práva Evropské unie*" predložené mne na oponovanie, je vydaná pražským Nakladatelstvem Leges, s.r.o. v roku 2012, v podobe monografie s celkovým počtom strán 258, ktorú som mal už skôr (pri jej zadávaní do tlače) možnosť posudzovať.

2. Podľa § 72 ods. 1 zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o zmene a doplnení ďalších zákonov (zákon o vysokých školách) sa "*v habilitačnóm řízení ověřuje vědecká nebo umělecká kvalifikace uchazeče, a to zejména na základě habilitační práce a její obhajoby a dalších vědeckých, odborných nebo uměleckých prací, a jeho pedagogická způsobilost na základě hodnocení habilitační přednášky a předcházející pedagogické praxe*".

****

3. Úlohou tohto oponentského posudku bude podať stanovisko v súlade s vyššie uvedeným zákonným ustanovením, či predložená habilitačná práca tvorí vedecké dielo a prináša nové vedecké poznatky, event. sa obiter dictum vyjadriť, či je uchádzač v danom študijnom odbore uznávanou vedeckou osobnosťou v odborných kruhoch.

4. V procese európskej integrácie právo Európskej únie čoraz výraznejšie vplývalo a vplýva na národné (vnútroštátne) právne poriadky členských štátov EÚ. Od právnych aktov ovplyvňujúcich hospodársku súťaž, normy správneho, pracovného a finančného

práva, pokračuje dosah európskeho práva aj v rámci ostatných právnych odvetví. Je možné konštatovať, že v našich zemepisných šírkach sa vzťahom medzi európskym právom a národným právom postupne zaoberala čoraz väčšia časť právnickej obce, avšak primárne boli predmetom diskusií a analýz takmer vždy hmotnoprávne normy uvedených právnych poriadkov. Ako oponent sa stotožňujem s autorovým konštatovaním v úvode monografie, že *"poněkud stranou dlouhodobě zůstávalo řízení před národními soudy, prostřednictvím kterého se dotčená práva vymáhají, a to i přesto, že procesní předpisy mohou mít zásadní vliv na realizaci nároku pramenících z unijního práva"*.

5. Autor habilitačnej práce sa zaoberá naopak vzťahom medzi národnými procesnoprávnymi normami a právom Európskej únie. Tento rozmer expanzie európskeho práva býva často krát prehliadaný (s výnimkou justičnej spolupráce v civilných a trestných veciach), no jeho význam je nespochybniteľný. Tak ako aj autor v predkladanej práci uvádza, požiadavku uniformnej aplikácii európskeho práva nie je možné naplniť bez efektívnych a účinných noriem procesného práva. Preto hodnotím predkladanú habilitačnú prácu ako vysoko aktuálnu, zaoberajúcu sa problematikou aktuálnych otázok právnej teórie a praxe, ktorá je aj z týchto dôvodov spôsobilá priniesť nové vedecké poznatky.

6. Autor si za cieľ habilitačnej práce stanovil rozbor právnej úpravy v troch vybraných oblastiach a to v oblasti 1) právomoci národných súdov a podmienok pre vydávanie predbežných opatrení pri aplikácii práva EU, 2) v oblasti konformity národných časových lehôt s požiadavkami unijného práva a 3) v oblasti povinnosti národných súdov aplikovať unijné právo ex offio s ohľadom na limity stanovené národným procesným právom. Uvedené témy sú v odbornej literatúre komplexne málo pertraktované a preto ich súhrnné a vzájomne previazané spracovanie hodnotím vysoko pozitívne. Navyiac s uvedenými témami autor dlhodobo pracuje v rámci jeho doterajšej publikačnej činnosti (sú mi známe aj jeho vystúpenia na domácich a zahraničných konferenciách), preto prácu možno do značnej miery vnímať aj ako vyvrcholenie jeho doterajšieho vedeckého bádania. Mám za to, že jeho poctivý a vedecky kultivovaný prístup nie je vlastný len predloženej habilitačnej práci, ale má u autora dlhodobo pevné základy. Týmto prístupom je vzorom pre značnú časť neskôr narodenej generácie vedecky a pedagogicky činných právnikov a jeho vytrvalosť a erudícia nemôže byť spochybňovaná medzi právnickou obcou na Slovensku.

7. Primárnym prameňom poznania pri spracovaní uvedených troch oblastí bola judikatúra Súdneho dvora EÚ. Autor v druhej časti (kap. 2), ktorá tvorí teoretický podvozok ďalšej analýzy, stručne vysvetľuje dôvody, ktoré možno zhrnúť jeho konštatovaním: *"...pri absencii písaných unijných pravidiel to mohol byť práve Súdny dvor, ktorý mal potenciál v týchto oblastiach prijať nejakí kroky"* (str. 23). Autor vyčerpávajúcym spôsobom analyzoval relevantnú judikatúru Súdneho dvora EÚ (približne 160 rozhodnutí) a následne aj za pomoci vedeckých metód analýzy, syntézy a komparácie, kriticky vyvodzuje argumentačne podložené právne závery. Neopomenul pritom ani diskusiu s názormi zachytenými v relevantnej domácej i zahraničnej odbornej literatúre. Jeho monografia sa nečíta ľahko a vyžaduje neustálu pozornosť čitateľa. Je to však vcelku pochopiteľné, keďže nepatrí medzi učebné texty, ale ide o vysoko koncízne vedecké dielo, ktoré prispieva k obohateniu vedy európske práva v medzinárodnom meradle.

8. Oponovaná habilitačná práca je metodologicky koncipovaná zaujímavým spôsobom. Voľba vedeckých metód je optimálna, autor predloženej habilitačnej práce zvolil uvážlivú logickú systematiku s využitím komparatistických postupov vyúsťujúc do syntézy a

polemicky podaného záveru (pri takmer každom analyzovanom prípade a príslušnom inštitúte). V právnom rozbere jednotlivých prípadov poukazuje na princípy stanovené Súdny dvorom EÚ a na konanie a prístup národných orgánov ochrany práva (najmä súdov). Vzhľadom na aktuálnosť spracovanej témy, metódy a spôsob jej spracovania, možno len potvrdiť vedecký prínos monografie.

9. Z formálneho hľadiska je habilitačná práca spracovaná na vysokej úrovni. Literatúra je rozsiahla a prakticky zahŕňa všetky relevantné doposiaľ publikované výstupy, tak domáce (české), ako aj zahraničné. Spôsob uvádzania judikatúry Súdneho dvora, ale aj častý vlastný a pozorný preklad autora, ako aj osobitné preskúmanie stanovísk generálnych advokátov v analyzovaných kauzách, vytvára doslova vzor pre ďalšiu vedeckú prácu v odbore európske právo, ktorá inšpiruje aj oponenta.

10. Akceptujúc metodológiu habilitačnej práce a jej svedomité používanie autorom, jej možný nedostatok vidím práve v dokonalejšej orientácii na doterajšiu rozhodovaciu činnosť Súdneho dvora a analýzu jeho "príkazov" národným súdom, bez ďalšieho skúmania ich skutočnej aplikácie vnútroštátnymi, najmä českými súdmi. Akceptujem aj možnú výhodu takto zvoleného prístupu autora, čím je istá nadčasovosť. Napriek tomu som po poslednú kapitolu monografie hľadal reflexiu s českými procesnými pravidlami, napríklad v rámci možnosti českých súdov vydať predbežné opatrenie pozastavujúce účinnosť vnútroštátneho ustanovenia, podmienok (časových limitov) žaloby o náhradu škody, či aplikácie práva EÚ ex officio českými súdmi, najmä v oblasti ochrany spotrebiteľa, napríklad v exekučnom/vykonávacom konaní. Autor totiž aj v závere svojej práce uvádza svoje želanie, "aby práca poslúžila pre vylepšenie právnej (t.j. aj legislatívnej) praxe a ochrany práv a nárokov založených úniou právom". Tomu by podľa môjho názoru práve uvedená reflexia s rozhodovacou praxou českých súdov prispela.

Dotazy oponenta k obhajobě habilitační práce

1. Aké je podľa autora súčasné nazeranie práva EÚ (napr. aj v kontexte nového nariadenia Brusel I), vrátane judikatúry Súdneho dvora, na uplatnenie zásady rovnocennosti a efektivity v rámci rozhodcovského konania (s. 177)?

2. Aké limity vidí autor pri uplatnení zásady rovnocennosti a efektivity pri uplatnení národného procesného práva tam, kde na jeho použitie výslovne odkazuje úniou právo (napr. čl. 19 nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, Ú.v. L 199, 31.7. 2007, s. 1 - 22)?

ZÁVĚR

Habilitační práce Václava Stehlíka "Aplikace národních procesních předpisů v kontextu práva Evropské unie" **splňuje** požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru právo Evropské unie.

V Bratislavě, dne 28. 6. 2013

Doc. JUDr. PhDr. Miroslav Slašťan, PhD.

vedúci Ústavu medzinárodného a európskeho práva
Fakulta práva, Paneurópska vysoká škola v Bratislave